

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ! БАЙҚАУ!

Барлық жас тілшілер мен журналистер!

«Жұлдыз» БҚҰО ҚБ Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің журналистика және саясаттану факультетімен бірлесіп, ҚР БҒМ балалардың құқығын қорғау Комитеті мен «Рухани жаңғыру» бағдарламасының жобалар басқармасы республикалық кеңсесінің ұйымдастырушылық-идеологиялық қолдауымен, «Бізге жаңа әлемде өмір сүру керек!» ұранымен жас тілшілер мен жас журналистердің 2019 жылғы «Рухани жаңғыру: біздің құндылықтарымыз бен басымдықтарымыз» Хреспубликалық сыртқы байқауын өткізеді.

Байқау 2019 ж. 15 қаңтарынан 15 наурызы аралығында өткізіледі.

Сыртқы байқаудың қорытындысын шығару және марапаттау рәсімі «Бақытты жұлдыз астында: бізге жаңа әлемде өмір сүру керек!» атты балалар мен жастар БАҚ ХVІХалықаралық медиафестивалінде 2019 жылдың 25-27 наурызында көктемгі демалыста Қазақстан Республикасының елордасы Астана қаласында болады.

Сыртқы байқау мен медиафестивальға қатысуға барлық мектеп жасындағы балалар мен жастарды, журналистикамен әуестенушілерді және болашаққа деген өз көзқарастарын, өз сезімдерін, өздерінің өмірлік перспективаларын білдіруге ниеттілерді қатысуға шақырамыз!

Сіздерді қызықты, кәсіби мазмұнды бағдарлама, біздің еліміздің елордасы Астананың және оның көрнекті жерлері бойынша экскурсиялар, көңілді іс-шаралар, байқау жеңімпаздарын марапаттау рәсімі, сонымен қатар бағдарламасы Л.Н.Гумилев ат. ЕҰУ журналистика және саясаттану факультетінің болашақ абитуриенттерінің университетке байқаудан тыс негізде "журналистика" мамандығы бойынша оқуға түсі үшін ерекше үлгідегі сертификатты табыстау шығармашылық байқауын өткізуді қарастыратын дәстүрлі «Жас тілші-2019» жүрдек байқауы күтеді.

«БЕКІТЕМІН»

«Жұлдыз» балалар
қоғамдық ұйымдарының
Одағы» ҚБ президенті
_____ **Е. Дмитриенко**

**"Бізге жаңа әлемде өмір сүру қажет" ұранымен өтетін,
жас тілшілер мен жас журналистердің 2019 жылғы
«Рухани жаңғыру: біздің құндылықтарымыз бен басымдықтарымыз!»
атты X республикалық сыртқы байқауы туралы
ЕРЕЖЕ**

Байқаудың жауапты ұйымдастырушысы мен құрылтайшылары:
Қазақстан Республикасының "Жұлдыз" балалар қоғамдық ұйымдарының
Одағы"ҚБ Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
журналистика және саясаттану факультетімен бірлесіп, ҚР БҒМ БҚККжәне
«Рухани жаңғыру» бағдарламасының жобалар басқармасы республикалық
кеңсесінің ұйымдастырушылық-идеологиялық қолдауымен

Меншік нысанына және орналасу орнына қарамастан, аталған
байқауды ұйымдастыру мен өткізу бойынша кез келген көмек бере алатын
қандайда бір заңды тұлғалар байқаудың құрылтайшысы бола алады.

Нақты заңды тұлғаның құрылтайшылар немесе байқауды
ұйымдастырушы құрамына қосу туралы шешімді байқауды ұйымдастырушы
комитет қабылдайды.

Сыртқы байқаудың өту мерзімі: 2019 ж.15 қаңтар-15 наурыз.

Байқаудың мақсаты: *Президентіміз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың бастамасымен болған Қазақстан модернизациясы Тұжырымдамасы мен «Рухани жаңғыру» бағдарламасының аясында«балалардың немесе жастар ортасында, қоғамда және мемлекетте шектеуден тәуелсіз, ауызша, жазбаша немесе басылым түрде өз ойын еркін білдіру, кез келген түрдегі ақпараттарды қабылдап, тарату»*балалар құқығы туралы БҰҰ халықаралық Конвенциясын жүзеге асыруға атсалысу.

Байқаудың міндеттері:

- балалар мен жастардың ақпараттық кеңістікте журналистикамен әуестенетін мектеп жасындағы балалар мен жастардың өзін өзі жетілдіруі

үшін және бұл көріністің қоғамдағы және мемлекеттегі әлеуметтік маңыздылығын танылуына жағдай жасау.

- еліміздегі қоғамдық жас тілшілер қозғалысын насихаттау және қолдау, балалар мен жастарды журналистикалық жұмысқа тарту;
- журналистикамен әуестенетін балалар мен жастардың әлеуметтік және шығармашылық белсенділігін жандандыру;
- ең үздік балалар мен жастардың ақпараттық және баспалы жобаларын насихаттау және қолдау;
- балалар мен жастардың қазіргі заманғы журналистикасы мен басылым істерінің даму үрдісін анықтау;
- дарынды жас журналисттерді анықтау, әр түрлі ақпараттық жұмыстардағы «Жас Медиа KZ» жас тілшілер қозғалысының көш басшыларының активтерін қалыптастыру (басылым БАҚ, видео-журналистика, теле- журналистика, радио-журналистика, интернет-журналистика (әлеуметтік желілер):
- кәсіби бағыттағы жұмыстарды және журналистикалық жұмысқа бейімді, саналы түрде мамандық таңдауда жастардың бастапқы кәсіби дайындығын жандандыру.

Жас қазақстандықтардың мемлекеттің және қоғамның өміріне қатысуға қазіргі заманғы мемлекеттік жастар саясатына қатынасына, Еліміздің Президенті, ұлт басшысы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев ұсынған және Қазақстан халқының өте үлкен құлшынысымен қабылданған тұжырымдамалық бағдарламаларды, басқа да бастамаларды жүзеге асырудағы өзінің рөлін сезіне байқаудың материалдық мазмұнына акценті шынайы құқықтарының көрінісін көрсетуге бағытталған «Рухани жаңғыру» бағдарламасы байқаудың идеологиялық негізі болып табылады.

V. Байқауға қатысушылар:

Байқауға 6 жастан 25 жасқа дейінгі журналистикамен әуестенетін балалар мен жастар, жас тілшілер бірлестіктерінің, балалар және жастар газеті редакцияларының, баспасөз орталықтарының белсенділері, болашаққа деген өздерінің көзқарастарын, өз сезімдерін, өз ойларын білдіруге ниеттілердің барлығы қатыса алады.

VI. Байқау журналистиканың келесі түрлері бойынша өткізіледі:

- БАҚ баспа 2017 - 2019жж.ақпан;
- бейнерепортаждар (сюжеттер, суреттемелер);
- теле-бағдарлама (сұхбат, жаңалықтар, жарнамалар және т.б.);

- радио журналистика (сұхбат, әңгімелер, бағдарламалар);
- интернет қорлар (әлеуметтік желілер: форумдар, блогтар, сайттар және т.б.);
- фото журналистика;
- "Жас тілші- 2019". (жүрдек-байқау).

6.1.«БАҚ баспалар»:2014 жылғы маусымы мен 2019 жылдың ақпаны аралығында шыққан (түпнұсқада үш нөмірден кем емес)балалар мен жастар газетінің тігінділері ұсынылады (журналдар, үндеухаттар және т.б.).

Аталған бағыттағы жұмысты ұсыну үшін өтінім толтырылады (Қосымша2).

6.2.«БАҚ баспалар» бөлімінің номинациялар түрі:

- «Ең үздік балалардың (жастардың)басылымы»;
- «Балалардың (жастардың) жариялаған мәселелерінің өзектілігі»;
- «Балалар (жастар) басылымының ең үздік әрленімі ;
- Балалар (жастар)ұжымы өмірінің ең үздік жарияланымы;
- «Төл басылым»;
- «басылымның көркемдік-әдеби жоғары деңгейі»;
- «Жаңашыл стиль»;
- «балалар журналистік қоғамының кәсіби мүдделерін қорғау»;
- «Әлем мәдениетінің жолында» үздік айдары;
- «Үздік құқықтық айдар»;
- «Үздік танымдық айдар»;
- «Мамандыққа жол» үздік айдары;
- «Біз өмірді таңдаймыз» үздік айдары;
- «Үздік спорт айдары»;
- «Жастардың субмәдениеті» үздік айдарыжәне т.б.

6.3. Тележурналистика:

• **бейне репортаждар (сюжеттер, суреттемелержәне т.б.):** тақырыптың өзектілігі, бейне өнімнің мақсатты сәйкестілігі, сюжет, композиция, рөлдік құрамдар, уақыт, сюжеттің аяқталуы, операторлық шеберлік, 3d форматағы сияқты қазіргі заманғы технологияларды пайдалану, және т.б. (регламент 5-7 мин);

• **теле бағдарлама (сұхбат, жаңалықтар, жарнамажәне т.б.):** тақырыптың өзектілігі,мақсатты сәйкестілік, композициялық шешімнің логикасы, авторлық (регламент 5-10 мин).

6.4. Радио журналистика (радио бағдарламалар, сұхбат, бағдарламалар, жарнама және т.б.): тақырыптың өзектілігі,мақсатты

сәйкестілік, композициялық шешімнің логикасы, авторлық, дикторлық шеберлік (регламент 5-10 мин).

6.5. Интернет қорлар (әлеуметтік желілер: форумдар, блогтар, сайттар және т.б.): тақырыптың замануылығы (жеделділік) және өзектілігі, мақсатты сәйкестілік, стильсаутаттылық, ақпаратты ұсыну мәдениеті, автордың жауаптылығы, танымалдығы (пікірлер, сілтемелер және бағаларсаны).

6.6. Фото журналистика: тақырыптың өзектілігі, кәсіби шеберлік (сюжет, түсі, жарық, композиция, авторлық шешім, түпнұсқалық (бес фото суретке дейін)).

6.7.«Жас тілші- 2019» жүрдек байқауында жас журналистер журналистік істің таңдаған бағдары бойынша екіден кем емес ақпараттық материалдарды ұсынады.

6.8. Жұмыстар мектептік, қалалық, аудандық, облыстық немесе республикалық балалардың не жастардың ресми БАҚ ұсынылуы керек:

- **басылымдық жұмыстар** автордың мақаласымен басылымға жарияланған парағының көшірмесі түрінде қабылданады, WORD-форматында автордың түпнұсқалық басылымға жарияланған парағы қабылданады;

- **бейне өнім автор** туралы және шығарылым туралы тиесілі түсініктемелерімен дискте (флэшка) ұсынылады (регламент 5-7 мин);

- **радио бағдарламаның дыбыс жазылымы** тиесілі анықтамада (ақпарат) деректер туралы түсіндірмесімен (радио бағдарламаның шығарылымы) дискте, флэшкада және фаулда электрондық нұсқада қабылданады (регламент 5-10 мин).

- **интернет ақпарат (қорлар)** интернет шығарылымы сілтемені, мерзімді және авторды көрсете түрлі түсті бейнелермен қағазға шығарылған түрде ұсынылады;

- **автордың фото жұмыстары** көлемі бестен кем емес түрлі-түсті және қара-ақ бейнелермен ұсынылады (портрет, пейзаж, тақырыптық сюжетті фото, жарнама).

Автордың әр фотосы басылым редакторының (оқу мекемесінің директоры) мөрімен және қолымен расталынуы керек.

6.9. Жұмыстар үш жастық ерекшеліктер бойынша қабылданып, қарастырылады:

- 6-9 жас;

- 10 - 12 жас;
- 13 - 15 жас;
- 16 - 18 жас;
- 19-25 жас.

VII. Байқаулық жұмыстардың жобалы тақырыптары:

- «Рухани жаңғыру: біздің құндылықтарымыз бен басымдықтарымыз»
- «Менің Отаным – Қазақстан!»;
- «Бір ел -бір отбасы!»;
- «Әлем мәдениеті жолында!»
- «Бізге бейбітшілік керек!»;
- «Біздің құқықтар мен мүмкіндіктер»
- «Біз және заң»;
- «Мамандыққа сапар»;
- «Бұл өзекті!»
- «Менің қаламдағы, ауданымдағы, мектебімдегі, сыныбымдағы, жанұямдағы маңызды оқиғалар»;
- «Мәңгілік ел» есімізде, құрметтейміз, мақтан тұтамыз!» - Отан, туған өлке тарихы бойынша, Қазақстанның қазіргі қалпы мен болашақ өркендеуі туралы ақпараттар;
- "Біз - Нұрлы жол ұрпағымыз!"
- «Адамгершілік пен рухани сабақтар»;
- «Лирикалық повесть»;
- «Менің отбасым»;
- «Мектеп өмірі»;
- «Өзекті сұхбат»;
- «ЖасStar»- балалар мен жастар қозғалысы саласындағы үздік әлеуметтік зерттеу;
- «Мен әлемді көремін!» үздік эссе;
- «Табиғат»;
- «Маңызды оқиғалар туралы үздік репортаждар»;
- «Экологияның мәселесі туралы үздік ақпараттар»;
- «Журналистік зерттеу»;
- «Біздің стиль:жастардың субмәдениеті туралы» және басқ.

Байқауға қатысушылардың авторлық жұмыстарын ұсынудан басқа, «Жас тілші-2019» атағына үміткерлер әр түрлі байқаулық сайыстарда өздерінің мүмкіндіктерін және кәсіби мастер-класстардың нәтижесі бойынша жетістіктерін көрсету қажет.

VIII. Өтінімдерді және байқаулық ақпараттарды рәсімдеу тәртібі мен мерзімі

8.1. байқаулық жұмыстарды қабылдау «Жас тілші-2019" байқауына деген жазумен 2019 жылдың 10 наурызына дейін 020000, Көкшетау қаласы, Абай к-сі, 112 мекенжайы бойынша Ұйымдастырушы комитетке ұсынылатын байқауға қатысу туралы өтінімдердің негізінде жүзеге асады:

8.2.Өтінімдер e-mail: sdoozhuldyz@mail.ru, dea_ast@mail.ru. электронды пошта арқылы қатаң түрде бекітілген үлгі (№1 қосымшаны қар.) бойынша docx.форматындағана қабылданады.

8.3.Байқаулық материалдар міндетті түрде хаттың тақырыбы көрсетілген өтініммен бірге ұсынылуы (жіберілуі)қажет:«Жас тілші-2019» байқауына өтінім, автордың аты-жөні, жіберушінің мекен-жайы.

Анонимді өтінімдер қабылданбайды!

IX. Қорытындылау

9.1. Қорытындылау салтанатты түрде 2019 жылдың 27-30 наурызында Астана қаласында балалар мен жастардың БАҚ «Бақытты жұлдыз астында: бізге жана әлемде өмір сүру қажет!» атты халықаралық медиафестивалі бағдарламасының шеңберінде салтанатты ортада өтеді.

9.2. Журналистиканың, номинацияның әр түрінде аталған Ережеге сәйкес жеңімпаздар мен жүлдегерлер анықталады.

9.3. Қазылар алқасы жеңімпаздарды анықтау үшін қосымша номинацияларды енгізуге құқылы.

9.4.журналистиканың түріне тәуелсіз, барлық байқаудың қорытындысы бойынша жоғары балдарға ие болған байқаудың Бас жүлдесін иеленген жеңімпаз республикалық БҚҰО ҚБ БАҚ ынтымақтасуға құқығымен, нақты БАҚ жеке тілшісі немесе «Жұлдыз» БҚҰО ҚБ баспасөз-орталығының мәртебесімен «жас тілші - 2019» жоғары атағын алады.

X. Байқаудың қазылар алқасы

10.1.Қазылар алқасының құрамына журналистер, балалар мен жастар БАҚ бас редакторлары, қоғам қайраткері, балалармен және жастармен жұмыс жасайтын мемлекеттік құрылымдардың өкілдері, тәуелсіз сарапшылар кіреді.

10.2.Қазылар алқасы байқауға жіберілген материалдарды қарастырады, журналистиканың және номинациялардың түрлері бойынша ең үздігін, сонымен қатар жас тілшілердің жүрдек–турниріне қатысқанүздік байқау қатысушыларды, медиафестивальге «Жас тілші -2019» атағына қатысушыларды анықтайды.

«Жұлдыз» БҚҰО ҚБ жұмысы, оның әлеуметтік- маңызды жобалары, 2019 жылға жоспарланған іс-шаралары туралы ақпараттармен www.zhuldyz.kzсайтында танысуға болады.

«Жас тілші-2019» байқауына қатысу

ӨТІНІМІ

1. Өтінім берушінің ТАӘ _____

2. Жасы, туған жылы, күні _____

3. Оқу (факультет), жұмыс орны (лауазымы) _____

4. Журналистиканың түрі (астын сызу қажет):

- БАҚ басылым (мектеп, колледж, жоғары оқу орнының газеті) _____
- теле журналистика (бейінін көрсету қажет: сценарист, режиссер, телеоператор, монтаждаушы, продюсер, теле журналист, жарық беруші ж/ә т.б.) _____
- бейне журналистика (бейінін көрсету қажет): сценарист, режиссёр, оператор, журналист, пайдаланушы-әуесқой _____
- радио журналистика (бейінін көрсету қажет): сценарист, дыбыс режиссері, диктор, журналист _____
- әлеуметтік желі (атауы, түрі, электронды пошта, мекен-жайы, тақырыбы және басылымның жиелігі) _____
- фото журналистика: жанр, мәртебе _____

5. Байқаулық жұмыстың жанры _____

6. Байқаулық жұмыстың тақырыбы (атауы) _____

7. Өтінім берушінің (байқауға қатысушының) пошталық мекенжайы _____

8. Электрондық поштаның мекенжайы _____

9. Жетекшінің ТАӘ _____

10. Жетекшінің жұмыс орны, лауазымы _____

Өтінім берушінің (байқауға қатысушының) қолы _____

Жауапты тұлғаның қолы _____

Мерзімі _____

Мөр _____

МП _____

Өтінімге атауы (тақырыбы) көрсетіліп, автордың қолы қойылған файл түріндегі байқаулық жұмыс (тар), сонымен қатар негізгі құжатқа

(өтінімге) тіркелетін өтінім беруші фотосуретінің сканерленген көшірмесі және оның туу туралы куәлігінің немесе жеке куәлігінің көшірмелері қоса беріледі.

Байқаулық жұмыстың қосымшасы (файлмен) бар өтінім Ұйымдастырушы комитеттің sdoozhuldyz@mail.ru немес dea_ast@mail.ru(көшірме) мекенжайына жіберіледі.

ҰЙЫМДАСТЫРУШЫ КОМИТЕТ.